

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

LETNIK XXVI., ŠTEV. 6-7

JUNE-JULY 1981

LETO PRIZADETIH

Cel civilizirani svet je na pobudo Organizacije Združenih Narodov posvetil leto 1981 našim bratom in sestrarom, ki jih je usoda že ob rojstvu ali pa šele kasneje v življenju prizadela tako, da ne morejo uživati vseh sposobnosti in čutov človeškega telesa.

Namen posvečitve tega leta tem manj srečnim udom človeške družine je v glavnem v tem, da premislimo kako bi jim olajšali breme, kakšni so naši odnosi do njih, kako jih poskušamo razumevati in kako napraviti kakršnokoli delo, bi jih vključili v našo družino.

OZN je predlagala štiri načela, ki bi se jih morali držati:

Prvo načelo pravi, da prizadeti osebi pripadajo vse človeške, svete in neodujljive pravice.

Drugo naroča, da je vsaki tudi telesno prizadeti osebi treba omogočiti sodelovanje na vseh ravneh družbenega življenja, ki so jim dostopne in, da je treba ustvariti take pogoje, ki bodo prizadetim omogočili, da se človeško razvijejo, kolikor je mogoče.

Tretje načelo, pripominja, da se kakovost vsake družbe meri po spoštovanju, ki ga ta družba izkazuje najslabotnejšim in prizadetim ter, da je vsaka diskriminacija prizadetih enaka rasni diskriminaciji.

Četrto načelo pa pravi, da mora rehabilitacija in skrb za prizadete vključevati prizadevanja, da se prizadeti ne bodo čutili izločene, osamljene in brezimne.

Dolga listina, ki jo je pripravila OZN govori tudi o tem, da družba ne bi smela gledati na ceno in žrtve ko gre za človeka in njegove pravice, potrebe in težnje, posebno za one duhovnega značaja. Tudi telesno prizadetim pripadajo vse te pravice in treba jih je vključiti v človeško družbo. Prav posebno pa jih je treba omogočiti in pomagati v tem, da bodo dosegli vse občutke toplega družinskega življenja, pa če je mogoče tudi poroko, saj si prav tako želijo intimne človeške bližine.

Tudi naša slovenska skupnost v Melbournu je prav tako kot vse druge poklicana, da poiskusi, kolikor more, ukreniti kaj v smislu gornjih navodil OZN.

Odbor S.D.M. je razpravljal o tem. Predno pa kaj ukrene bi radi vedeli koliko prizadetih je med našo družino. Prav gotovo so. Želeli bi njih imena in naslove. Zato prosimo, da nam brez tveganja sporočite kakršenkoli tak primer.

S.D.M. ima svoje lepo zemljische na katerem bi se mogle urediti marsikakšne ugodnosti tudi za prizadete. Tudi oni so del naše skupnosti in enakopravni, da uživajo vse kar imamo. Torej brez odlašanja in oklevanja, sporočite imena in naslove tajništvu S.D.M.

Nepozabno doživetje....

Najpreje želim pozdraviti vse bralce slovenskega Vestnika.

Ker sem bila izbrana za Miss Slovenija 1981 bi želela napisati svoje doživetje te lepe narodne aktivnosti.

Nisem pričakovala te časti, kajti vsa dekleta so bila za ta Quest zelo lepa in nadarjena. Sodelovati v Questu mi je

pripomoglo, da sem srečala prijazne ljudi, kar me je nad vse veselilo. Posebno dekleta smo bile med seboj prijateljsko povezane. Zato v bodoče svetujem vsem mladim dekletom, da se udeleže tega Questa. Saj s tem lahko vsaj malo tudi mi mladi sodelujemo in pripomoremo k skupnosti za bodoči

ŠAHISTI NA PLAN!

Šahovska igra je bila vedno priljubljena med Slovenci. Zato je čudno, da je trajalo toliko časa, da se je naša skupnost v Melbournu prebudila tudi na tem polju. Toda izgleda, da sedaj ko je ta strast za kraljevsko igro prebijena, ne bo zaspala, temveč pridobilova novih moči.

Začetek je bil pred nekaj meseci, ko se je par možakarjev ob priliku balinarskega tekmovanja na Planici v Springvale kar na hitro odločilo za majhen turnir. Da bi bilo veselje večje in igre bolj "fairthinkum" so si kupili celo majhno trofejo, katero je pri tej priliki zavojevala ekipa S.D.M.

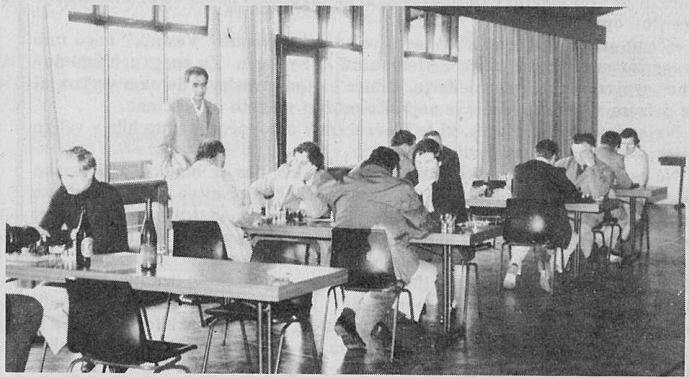
Potem pa se je začelo zares. Na pobudo "Planice" je bil na nedeljo 24.maja organiziran turnir med "Planico" in S.D.M. Po osem igračev od vsakega društva se je že zjutraj ob devetih vsedlo za mize v dvorani Doma na Elthamu in se vztrajno borilo za tri

lepe pokale, ki so si jih prislužili prvi, drugi in tretji najboljši igrači.

"Planica" se je tokrat res pripravila in temu primerni so bili tudi rezultati. Prvo mesto je zasedel g.D.Tanšek ("Planica"), ki ni izgubil niti ene igre; drugo in tretje mesto pa sta si podelila z istim številom točk g. L. Kovačič in g. M. Pajmon, tudi iz "Planice". Nato je šele sledilo S.D.M., od katerega je g. dr. Franc Mihelčič zasedel 4.mesto, medtem ko so si 5.mesto delili g. V. Gomizelj (S.D.M.) in G. N. Josipovič ter g. J. Ferčak ("Planica").

Igre so potekale v najlepšem vzdušju in vsi udeleženi so bili imenja, da se bodo še pomerili med seboj in se re-sneje pripravili.

G. Vergilij Gomizelj se je zavzel, da bo pri S.D.M. organiziral šahovski odsek in vsakdo, ki bi rad sodeloval naj se brez odlašanja javi g. Gomizelju direktno ali pa preko tajništva S.D.M. Tudi tisti, ki misljijo, da spretnost v šahu ni najboljša bodo dobrodošli. Saj ni važno kdo zmaga, važno je sodelovanje in pa razvedrilo ki ga nudi ta lepa igra. Sicer pa tudi pri šahu velja, da vaja dela mojstra.

Youth Center, katerega bomo v glavnem deležni mi vse.

V glavnem vsa zahvala odboru Slovenskega Društva Melbourne, da nam nudi to lepo priliko Miss Slovenija Quest, saj s tem povezuje nas mlade, da bomo v bodoče sledili današnjim požrtvovalnim delavcem. Tako bomo

ohranili lepe slovenske navade, katere nas uče naši starši. Res lahko smo ponosni na to kar je storjenega na Elthamu. Zato cenim večer ko sem bila izbrana Miss Slovenija 1981 in ostal mi bo vedno v spominu. Najlepša hvala.

Marta Pirnat.

Deputy Premier Viktorije g. Bill Borthwick je naznani Lepotico Slovenske skupnosti gdč. Marto Pirnat.

Župan občine Eltham g. Peter Graham ob razglasitvi Kraljice dobrodelnosti.

vestnik

JE NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Lastnik:
Slovensko Društvo Melbourne

Predsednik:
Peter Mandelj

Tajnica:
Anica Markič

Odgovorni urednik:
Marijan Peršič

Upravno-uredniški odbor:
Vasja Cuk, Sandra Krnel,
Dušan Lavrič, Jana Lavrič,
Božo Lončar, Karen Peršič,
Simon Špacapan.

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$ 6.00.
Cena številki 50c.

Published by:
Slovenian Association Melbourne,
P.O. Box 185, Eltham, Vic., 3095

Telephone:
Melbourne: 437 1226

Editor:
Marijan Peršič

Set-up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.

Price — Cena:
50c.

Annual subscription — Letno:
\$6.00

Za podpisane članke odgovarja
pisec.

Rukopise ne vračamo.

OPROSTITE

Kadar urednik zagleda v svojem novo tiskanem časopisu napako se ne počuti samo razočaran in nejevoljen nego tudi brezupno poražen. Kajti še tako iskreno opravičilo ne bo nikoli zabrisalo tiskane napake in čeprav ista ni njegova krivda se urednik vedno smatra za odgovornega. Če tudi lahko dokaže, da je napaka bila povzročena po nekomu drugemu je urednik tisti, ki se mora zagovarjati, poslušati očitke in prevzeti končno odgovornost.

Naš "Vestnik" kljub vsem naporom uredniško-upravnega odbora v zadnjem času zelo trpi zaradi problemov, ki smo jih opisali že v preteklih številkah. Velikim in neenakomernim presledkom med izhajanjem posameznih številk so se pridružile tudi tiskarske napake. Razumljivo, kajti stavci niso našega rodu in pa radi omejitev časa, ki je nam na razpolago za to, da bi se korekcije pravilno opravile.

Iščemo izhod iz tezag, v kateri se ne nahaja samo "Vestnik" nego tudi druge slovenske publikacije v Melbournu in Sydneju. Za enega teh izhodov smo razpisali tudi zbirko denarja. Bralce pa tudi prosimo, da nam verjamajo, da delamo začasno vse kar je najbolše možno v danih okoliščinah.

Naša glavna težava je ta, ki je Slovencem v mnogočem vedno bila v veliko oviro: Majhni smo po številu.

Ne pomenimo veliko pri volilni skrinjici, ker nas je malo. Za tiskarsko podjetje smo majhna ribica, kajti naklade naših časopisov so majhne. Pri tem pa si še sami ne znamo pomagati. Namesto, da bi vse v Avstraliji stopili skupaj in si osnovali eno glasilo, pa to močno in veliko, smo v grupicah, ki vsaka hoče trobentati na svojo trobento. Namesto, da bi imeli eno močno glasilo — eno glasino trobento, imamo več majhnih lističev — več majhnih trobljic, katere so slišne le v najožjem krogu. Se bomo li kdaj spamerovali!

Opriavičujemo se gdč. Marti Pirnat za naslov, v katerem je bilo pisano, da je Lepotica Slovenske skupnosti Melbourn za 1981-52. Vsak še tako zabit stavek slovenskega rodu bi vedel, da mora biti 1981-1982. Prav tako je ob fotografiji Slovenskih lepotic bilo pisano, da je Marta Pirnat dobila naslov Miss Charity, kar ni res. Miss Charity je gdč. Ingrid Roeder. Tudi njej se iskreno opriavičujemo.

"VESTNIKOV SKLAD"

Do priprave te številke "Vestnika" so darovali še sledeči:

M. Kocbek	10
Neimenovan	100
R. Smrdelj	20
J. Rakušček	10
I. Urbas	1
H. Pribac	1
F. Plesničar	25
S. Drezga	5
M. Hartman	50
Brenčič	20
Sunshine Painting	20

POPRAVEK: G. F. Pongračič je daroval 30 dolarjev, ne pa 20 dol. kot je bilo napačno navedeno v prejšnji številki "Vestnika".

BALKANSKI SMODNIK

Balkan so od nekdaj smatrali za smodnišnico Evrope. Mesto, kjer je vsake toliko časa prišlo do eksplozije, ki se je potem v nekaterih primerih razširila na ostalo Evropo.

Sicer je ta označba dokaj krivična. Kajti navzlic razburljivemu in ponosnjško prepirljivemu značaju ljudi ki žive tam, je iskra, ki je zanetila ogenj in tej smodnišnicu ponavadi prisla od zunaj. Velike sile, ki so in še vedno igrajo nevarno medsebojno tekmo za oblast na svetovnem tržišču ter imperialistični človeški pohlep, ki se skriva za oklepom mednarodnih finančno-trgovskih interesov ali pa se kamufira z različnimi mednarodnimi ideoškimi gibanji, so bili tisti ki so običajno zanetili ogenj na Balkanu.

Zgleda, da tudi sedaj nekdo poskuša brskati po žerjavici v upanju, da bo prišlo do eksplozije, ki bi državni strukturi Balkana spremeniла izgled. Razburkanost na albanski meji in pospešena aktivnost vseh vrst ekstremnih separatičnih gibanj daje slutiti, da so vmešani tudi tuji prsti.

Slovenski narod je pri tem prizadet, če hoče ali ne. S kakršnokoli nasilno spremembo bo tudi njegova usoda spremeniла svoj tok in veliko vprašanje je v katero smer in ako ne bo prišel z dežja pod kap.

Vsak Slovenec umerjenih pogledov bo priznal, da je Jugoslavija Slovencem v celi njihovi zgodovini dala še najboljše pogoje za njih kulturni in gospodarski razvoj. Zato je brez dvoma, da so najširše plasti našega naroda še za nadaljnji obstoj jugoslovenske federacije, četudi bi si morda nekateri že zeleli delne spremembe v njeni notranji strukturi.

Ne smemo nikoli pozabiti, da smo šele za časa prve Jugoslavije dobili enakopravnost jezika, svojo univerzo, svojo akademijo umetnosti in znanosti ter svoj vzgojni in upravni kader. Zato so v času druge svetovne vojne tisoči Slovencev, najsi bo v tej ali oni organizaciji prijeli za orožje, prvenstveno, da si ohranijo svojo nacionalno bitnost v okviru federacije z ostalimi južnoslovenskimi narodi.

V drugi Jugoslaviji si je Slovenija pridobila v omejenem obsegu tudi svojo državnost. Samostojni razvoj je močno napredoval in afirmacija slovenstva bo dokončna, če se bodo le tudi znali izogniti premočnim silnicam integralnega jugoslovanstva, ki bi sicer preplavilo obstoj slovenske individualnosti.

Vendar Slovenij danes, kjerkoli smo, z zaskrbljenostjo gledamo na balkansko smodnišnico ter upamo, da bo ogenj pogašen še predno se bo zrušila streha, pod katero je dobil zavetje tudi Slovenski narod.

REZULTATI LJUDSKEGA ŠTETJA.

Po sedaj objavljenih rezultatih ljudskega šteta ima Jugoslavija 22,352.000 prebivalcev.

Od zadnjega popisa v letu 1971 se je število prebivalstva največ povečalo na Kosovu in sicer za 27.4%; sledi Makedonija s 16.2%, Črna gora z 10%, Bosna in Hercegovina z 9.8%, Slovenija z 9%, Srbija s 7.9%, Vojvodina s 3.8% in na zadnjem mestu Hrvatska s 3.3%.

Isti popis daje tudi številčni pregled stanovanj, katerih je v celi Jugoslaviji 6,147.000. Prirastek od leta 1971 je 22%. Številke prirastka po republikah pa so slednje: Makedonija 27.8%, Bosna in Hercegovina 28.4%, Kosovo 27.8%, Slovenija 24.2%, Črna gora 23.2%, Srbija 21.4%, Hrvatska 16.2% in Vojvodina 13.6%.

NOVI PREDSEDNIK SFRJ

Jugoslavija ima nowega predsednika države. Po pravilih ustave se predsedniki države menjajo vsako leto. Slovenec Sergej Kraiger je sedaj prezel mesto predsednika predsedništva republik od Bosance Cvijatina Mijatovića. Prihodnje leto pa bo ta položaj pripadel Petru Stamboliću.

PREŠERNOV NAGRADE

Letošnje Prešernove nagrade za udejstvovanje na umetniškem polju so letos prejeli: Režiser Jože Babič, akademski slikar Janez Bernik, režiser Mile Korun, književnik in teatrolog Kumbotović — Kalan, igralka Majda Potokar, akademski slikar Gabriel Stupica in pesnik Dane Zajc.

ZIVAHNI ČETRTKI

Lovska družina S.D.M. bo odslj. vežbala v strelijanju na svojem strelšču na Slovenskem Razvedrlinem Centru v Elthamu poleg v nedelji popoldne tudi vsak četrtek zvečer.

Ob istem času trenirajo tudi balinarji in tako izgleda, da bodo četrtkovi večeri na "hribu" pridobilni na živahnosti. Naravno pa je, da bodo tudi želodci in grla zahtevala svoje, zato ni dvoma, da bo tudi ženski odsek v četrtkih zvečer lahko imel dovolj posla.

ŠAHOVSKI PROBLEMI

REŠITEV
Beli: bl — fl
Črni: g3 vzame f1
Beli: h5 — g3 mat

NA HRIBU OB YARRI

Ob izbiri Slovenske Lepotice

V soboto 9. maja, se je v prostorijah S.D.M. vršil letni ples z izbiri Slovenske lepotice za leto 1981/1982. Drugač kot prejšnja leta, so letos dekleta bila v Elthamu že zelo zgodaj popoldan, kajti vsako leto so dekleta v dvorani predstavljena zelo pozno v noč, zato so odgovorne osebe odločile, da se intervju s sodniki prične bolj zgodaj. In res, večerja se je pričela ob 6h, kot ostala leta, dekleta so lahko mirno in brez skrbi sedela pri mizi in se zabavala s povabljenimi gosti in sodniki, ter niso bila v skrbih-intervju je bil že za njimi. Gostov in "sponsorjev" je bila polna jedilnica, katera je izgledala res lepša, kot ponavadi saj je društvo nabavilo novo pohištvo (mize in stole) kateri so produkt prav naše slovenske tvrdke. Večerja, kot vedno, je bila zelo okusna in odlično servirana.

Po večerji so gostje odšli v dvorano, dekleta pa so ostala v jedilnici in se slikala s svojimi partnerji. Kmalu po tem se je pričela glavna točka večera. Dekleta in njihovi partnerji so odšli v dvorano, kjer je bil vsak posamezen par predstavljen navzoči publiki. Kandidatki je bilo osem. Ena lepša od drugih, vse elegantno oblečene, v doligh večernih oblekah, vse in vsake po svoje simpatična in inteligentna, torej izbira je bila nadvse težka. Skoraj vsak ima ob tej priložnosti izbrano "svojo lepotico", vsi pa nestрпno čakamo, da nam žirija naznani izbrana dekleta.

Kot tretjo nagrado, za dekle, ki je zbrala drugo največjo vsoto denarja je prejela Gdč. Helena Vučko iz Glenroy-a. Helena je nabraala \$20.00 dol. Drugo nagrado je dobila Gdč. Ingrid Roeder, tudi iz Glenroy-a. Ingrid je nabraala največjo vsoto denarja \$941.00 dol in je zato bila proglašena za "Kraljico Dobrodelnosti".

Gostov je ta večer v naši dvorani bilo veliko, toda naj omenim samo dva; Predsednik Elthamske občine Mr. Peter Graham in pa minister za zdravje Mr. Bill Borthwick, katera sta tudi naznani na nagradni dekleti in of enem naredila lep nagovor.

Kot Miss Slovenske Skupnosti je bila izbrana Gdč. Marta Pirnat iz Burwood-a. Marta je zelo simpatično dekle, je visoke postave, ima veliko hobijev in pa še mnogo drugih dobrih lastnosti za kar jo je žirija na letošnjem letnem plesu izbrala za "Lepotico Slovenske Skupnosti v Melbourne" za leto 1981/82, in na kar smo vsi ponosni, ter ji je srca čestitamo. Vsa ostala dekleta pa so ravno tako vredna velike pohvale in iskrne zahvale za njihovo dobro in požrtvovalno delo. Naj bodo ta dekleta vzgled vsem ostalim, ki bodo imela priložnost sodelovati pri tej veliki akciji S.D.M. v bodočnosti. Dekleta so poleg lepih nagrad pridobile tudi posebno zadovoljstvo in mnogo lepih spominov.

Skupna vsota, katero so nabrale kandidatke je bila \$3579.00 dol, kar je lep pripomoček mladinskemu odseku za opremo prostorov mladinske stavbe, katero bodo brez dvoma tudi same uporabljale.

Dekleta, ki smo si jih imeli priliko dobro ogledati ko so s svojimi partnerji prišla v dvorano in sta nam jih predstavila Jana Lavrič in Andrew Fistrč so bila:

JULIE GOLENKO, 16 letna študentka v Burwood High School, spremljevalec Alber Fistrč;

LIDIJA LIPIČ, 17 letna telefonistka iz Albiona-spremljal jo je Joe Vohar;

MARTA PIRNAT, 18 letnica, ki dela kot načrtovalka komuterjev-spremljevalec Robert Roeder;

HELEN PIV, 16 letna srednješolka iz Glenroy-a, spremljevalec Gary Oder;

INGRID ROEDER, srednješolka iz Glenroy-a, spremljevalec Robert Stolfa;

ANN PROSENAK, katero je spremljal Claudio Erzetič je 17-letna učenka tečaja za tajniški poklic;

ARLETTE VAN CUYLENBURG, je starla 19 let in zaposlena kot tajnica. Doma je iz Merlystona; njen partner je bil Frank Fekonja;

HELENA VUČKO, 17 letna produkcijska uslužbenka doma iz Glenroy-a. Spremljal jo je John Cvetko.

V odboru, ki je izbral letošnjo lepotico so bili: Predsednik občine Eltham, g. Peter Graham s soprogom ter naša poznanata umetnica-slikarka ga. Roma na Favier-Zorlut. Kandidatke niso bile ocenjevane samo po zunanjem izgledu nebo tudi po meri prikupnosti in poznavanju etničnih lastnosti svojega slovenskega pokoljenja.

Pri kronanju in izbiri sta pomagali lanskoletna lepotica in kraljica radošnosti gđč. Tatjana Mohar in Majda Gierek.

Direktor etnične radio postaje 3EA g. Jehudi Sworaj je imel čast naznamiti ime dekleta, ki je zbrala drugo najvišjo vsoto denarja: gđč. Helene Vučko. V nagrado je dobila ček za 50 dol., kuhrske knjige "Woman's Glory", spominski trak, veliko bonboniero ter prosto vstopnico za prireditve S.D.M. v naslednjem letu.

Predsednik občine Elthama g. Peter Graham je naznani ime kraljice radošnosti: Ingrid Roeder. Ta je prejela ista darila le s to razliko, da je bil ček za 100 dol.

Minister za zdravstvo v Viktoriji g. Bill Borthwick pa je potem po prisčeno prijateljskem uvodu kraljico Slovenske skupnosti v Melbournu za leto 1981-82 gđč. Marta Pirnat.

Med povabljenimi častnimi gosti je bilo še posebno lepo videti zastopnike bratskih slovenskih društev: go. Metko Lenarčič, za "Planico-Springvale", g. Ivana Širco za Slovensko Zvezo Geelong in g. Nina Rupnika za "Jadran".

Celo organizacijo je uspešno izpeljal g. Stanko Prosenak. Z darove pa so pomagali mnogi naši podjetniki, med drugimi: "Euro-Furniture" ali "Slovenian Venues"; Mr. Leod Delikates (g. M. Cvetko), Kovac Gems (g. Cyril Kovačič), Roxy shirts (g. Derry Madison), Mercury Tax Services (g. Stan Penca), Helena Van Hair Salon, (Helena Van Da Laak), Zemlič Roofing (g. Janez Zemlič), Zorlut Holdings-Concreting, Donvale Travel Service, Vlado's Charcoal Grill, Westgate Restaurant, Eltham Barrel Restaurant, ir še neimenovani.

Ljubka Ingrid Roeder s spremljevalcem Robertom Stolfa ob prihodu v dvorano, ko še ni vedela, da bo prejela naslov Miss Slovenian Charity Queen za leto 1981.

OD KANDIDATK ZA MISS SLOVENIAN COMMUNITY.

"Being in Miss Slovenia Quest is an experience that any young lady should not miss."

I was actually hesitant at first in participating in this Quest — not because I did not want to enter, but because I wasn't sure of the reaction of the people around me.

As soon as all my friends were notified that I had accepted to become an entrant, they all willingly offered to help me — for this I am extremely grateful.

For the duration of the Quest, leading up to the final night — I was continuously making new friends and in some cases renewing old friendships. I knew that by participating I was helping, not only Slovenian Društvo Melbourne, but the young Slovenians, who I hope shall make good use of any sporting facilities established for them, thus bringing more Slovenians together.

In conclusion I would like to thank several people — namely, the other seven girls who participated; congratulating both Marta and Ingrid on their acceptance of the titles: Miss Slovenia and Miss Slovenia Charity Queen. I would also like to thank my partner John Cvetko, the organiser Mr. Stan Prosenak and the comedies for the night Andrew and Jana. Finally I would like to thank all my family, friends and all Slovenians in general for helping us eight girls in our weeks of fund raising.

*Thank you very much
Love Helen Vučko"*

My name is Ingrid Roeder and I am sixteen years of age and have entered the Miss Slovenian Charity Quest. I was given the honour of becoming Miss Charity Queen 1981, for raising a total amount of \$941. This amount was raised due to the help of my parents, relatives and friends, who were always willing to help, which I am very grateful for.

I have gained a great deal of pleasure, enjoyment and friendship from the Quest. I think that every girl that has the chance to enter such a quest should take the opportunity and enter it.

I would like to thank the Slovenian community of Victoria for making the Quest possible. The atmosphere before, during and after the Quest was filled with excitement, tension and all eyes were focused on us. It was this atmosphere that will be treasured by every girl in the Quest, winner or not.

The Quest was immemorable for the girls, but I think the partners of the girls deserve a mention. They were just as nervous, if not more, than the girls before the Quest. They get such little mention for such a great job. For this reason I would like to thank Robert Stolfa for doing such a great job escorting me for the night.

I would like to personally thank Mr. Prosenak for organising the Quest, for he put in a great deal of effort and time to make the occasion a memorable one. I would also like to thank the members of the committee for the wonderful work they have done and I hope that they will continue the Quest for many years to come, for every girl deserves the chance to gain the enjoyment I have received from entering the Quest.

Sincere thanks to everyone who helped me throughout the Quest.

Ingrid Roeder"

PREDJAMA

Nine kilometres north-west of the famous Postojna Caves, standing on the edge of an enclosed valley above the underground river Lokva, is the village of Predjama (its name means 'before the cave'). This area is well-known to geographers as the classic example of a karst region, and has aroused the interest of archaeologists as well. After the Second World War in the immediate vicinity of Predjama an important stone-age settlement was discovered with remains from the neolithic age onwards.

However, Predjama is better known to the general public for a rather unusual castle built, or rather cut into a sheer cliff above an abyss.

Predjamski Castle, with its unique position, was a real eagle's nest of stone, quite inaccessible to unwelcome visitors. The only way to reach the castle was via a narrow stony path beneath which yawned a breathtaking drop of over 60 metres.

As there was a cave behind the castle, only its inhabitants knew of the secret passage leading down into the valley of the Vipava.

The guess is that this castle was built in the 13th century. First it belonged to the Patriarch of Aquileia, passing into ownership by the Hapsburgs at the end of the 14th century.

According to old manuscripts, in the second half of the 15th century the castle was taken over by a knight called Erazem Lüeger. Legend has it that he was more brigand than knight, striking terror into the district and attacking merchants and caravans passing through Postojna on their way to Trieste.

This behaviour by the master of Predjama soon angered Emperor Friedrich, who was constantly receiving complaints of Lüeger's misdeeds, so he ordered the mayor of Trieste to capture the robber-knight dead or alive.

The mayor duly laid siege to the castle, hoping to starve the knight into surrender, but he did not know of the secret passage leading from the castle to the cave. Thus, although the siege lasted a whole year, the whole operation was quite futile. Erazem kept himself supplied with fresh food through the cave, and once, wishing to ridicule his besiegers, went so far as to toss them some roasted ox and cherries over the castle walls.

Sir Erazem might have emerged from this blockade as the undisputed victor but for the presence of a Judas in his ranks.

It was his personal servant who set a light one evening in the place where the knight usually repaired before sleeping. At a given sign, a stone cannonball was fired killing the knight on the spot. This was in 1484, but the cannonball can still be seen today, on show in the castle.

After this, the castle changed hands many times, the last owner being Count Windischgrätz. After the last war it was taken over by the administrators of the Postojna Caves.

Today this romantic castle is a museum and a real tourist attraction. It houses collections of objects connected with the castle's history down to the present day, and archeological finds from the subterranean karst caverns and passages which stretch five kilometres in length on several levels.

TENNIS

Tennis has given Yugoslav sports fans many moments of pleasure.

The heyday of Yugoslav tennis was between 1936 and 1947. A gifted generation of players led by Punčec, Mitić, Kukuljević and Palada managed to reach the finals of the European zone of the Davis Cup no fewer than five times. Their efforts were crowned by winning first place in Europe in 1939 after defeating a very strong German team in the final. Most successful of the "Big Four" was Franjo Punčec, twice a Wimbledon semi-finalist and the highest-placed European in world tennis ratings. Fifteen years later, two more Yugoslavs stepped into the tennis limelight — Bora Jovanović and Nikola Pilić, and then, when they were already thinking of retirement from the game, along came Željko Franulović. By this time we were into the fifties and sixties and the start of "atomic tennis". Stylish and imaginative play gave way to strength and speed. A powerful and accurate service and a reliable volley at net were the formula for success. Jovanović and Pilić managed to combine this type of game with the

sort of charm which won them the hearts of tennis fans all over the world. Among their many fine successes at various tournaments, they will always be remembered for their game in the Wimbledon men's doubles final in 1962. Nikola Pilić recorded another outstanding achievement in the 1967 Wimbledon, when he played John Newcombe in the men's singles semi-final, a match described by the British press as "the real final".

A couple of years later, Željko Franulović burst upon the scene with his extraordinary talent. In the course of only three years he twice won the American Open Championship in Indianapolis and chalked up the same success in the Argentine Open, finding himself up against the world's best on all these occasions. Unfortunately, a shoulder injury stopped him in his tracks and he was never again to make the "top ten" in world tennis.

At present, apart from Mima Jaušovec, Yugoslavia's tennis professional, who picked up her first racket in the Maribor tennis school, the country does not have a world-class player.

S. M. AUTO SERVICE

na vogalu

HODDLE IN STAFFORD STREETS,

ABBOTSFORD, 3061

Tel. 41 4263

se priporoča za vsa

STROKOVNA MEHANIČNA IN
ELEKTRIČNA POPRAVILA:

- * Automatic Transmission Service
- * Tune ups
- * Electronic wheel alignment
- * Computer wheel balancing
- * Tyre and battery sales

Vsem rojakom nudimo 71% popusta.

VASA DOMACA TURISTICNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji predemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslužbo:

Eric Gregorich
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

VALTERS PAINTING and PAPERHANGING

Za prvo vrstno pleskarsko delo
in obešanje zidnih tapet, se
obrnite na svojega rojaka

Valter-ja Prosenak,

72 PETRONELLA AVE.,
WHEELERS HILL
Telefon: 561 5692

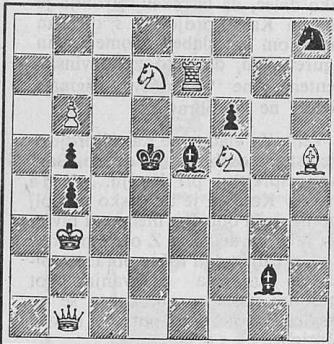
S
SAHOVSKEGA
TURNIRJA
NA
"HRIBU"

"PLANICA"		S. D. M.		Točk		Stipaj	
D. Tanšek	D. Tkalc̄evič	L. Kovačič	G. Butkaritis	J. Ferčak	J. Mesarič	N. Josipovič	
					1	1	8
D. Tkalc̄evič					1	0	2
L. Kovačič					1	0	2. mesto
G. Butkaritis					0	0	
M. Pajmon					1	0	2. mesto
J. Mesarič					0	½	
N. Josipovič					1	0	5
J. Ferčak					0	1	38 Planica
S. Špacapan	0	0	0	1	0	1	3
F. Mihelčič	0	1	1	1	1	½	1 0
I. Mohar	0	1	0	½	1	1	0
V. Gomizel	0	1	1	1	0	0	1
B. Žele	0	1	0	0	0	0	0
F. Tomažič	0	1	0	1	0	0	0
P. Tomažič	0	1	0	1	0	0	0
R. Plavšak	0	0	0	1	0	1	0
							3 26 S. D. M.

ŠAHOVSKI

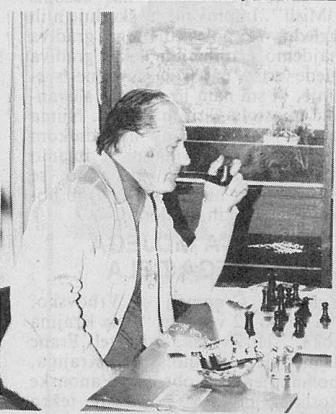
PROBLEM

White to play, and mate in two moves

Beli matira v treh potezah

Rešitev na strani: 2

Smejmo se!

— Zdi se mi, da je naša tajnica malce preveč ljubezni s strankami!

— Vstopite, sedite in počutite se kot doma!

— Končno sem našel tvojo šibko točko: Ernest — neumerni sil!

— Ti je neprijetno, Marjan?

— Brez besed

OPRAVIČILO

Obžalujem, ker sem v julijski številki "Vestnika" 1977 objavil dopis Karla Kodriča pod naslovom "Še nekaj o Majski Deklaraciji". Ta dopis sem nepremišljeno priobčil.

Dr. Kocetu se zahvaljujem, ker je pristal na izvensodno poravnavo tožbe zaradi klevete proti meni kot odgovornemu uredniku "Vestnika". V dokaz, da je dr. Koce kot narodni poslanec vestno vršil svoje dolžnosti v dobrobit naroda in zlasti malega človeka, objavljam dr. Kocetov članek pod naslovom "Bilanca mojega javnega delovanja" kot odgovor na dopis karla Kodriča.

Marijan Peršič

SE O MAJNIŠKI DEKLARACIJI

Odgovor na Kodričev članek

Komaj sem stopil iz letala-bil sem tri meseca izven Avstralije - so mi prijatelji in znanci rekli: "Kodrič je v julijski številki Vestnika napisal nekaj tako žaljivega za Vas, da Vam bomo zamejili, če ne boste odgovorili na njegovo članek." Ker nisem utegnil prej, storim to sedaj.

Najprej načeloma pripominjam, da vsebuje Kodričev članek, kar se moje osebe tiče, paušalne trditve, ki so po obliku sarkastično ostre a vsebinsko brez podlage. Da je tako, moram Kodričeve trditve analizirati razčleniti, zato bo moj odgovor nujno precej obširen:

1. Počast "Sloge." Kodrič trdi, da iz mojega članka "veje isti duh in isto opravičevanje razmer v stari Jugoslaviji. "Moj odgovor na to je razviden iz naslednjih izvajanj v tem članku. A kar se tiče Sloge, sem vprašal za mnenje dolgoletnega profesora na Univerzi v Hobartu, ki je bil stalni sodelavec Sloge. To je univerzitetni profesor Dr. Kajica Milanov (sadaj v pokolu), ki pravi: "Sloga je bila ves čas na jugoslovanski liniji in to strogo demokratični, da naj narodi svobodno odločijo, kakšna naj bo ureditev države. Istočasno je bila dosledno antikomunistična"
2. "Karadjordjeviči." Nikjer, ponavljam, nikjer v članku nisem niti z eno samo besedo omenil, kaj šele "povdarnja" politiko, delo, ukrepanje ali vlogo Karadjordjevičev. Ker je bilo v članku v majski številki Vestnika na kratko rečeno, da se pod Karadjordjeviči ni proslavljala Majniška deklaracija, sem povdarnil samo to, da sta Peter in Aleksander cenila pomen Majniške deklaracije. Kar se tiče kralja Petra, to osebno vem, a kar se tiče kraja Aleksandra, mi je to povedal njegov osebni prijatelj Engelbert Gangl, eden prvih podpisnikov deklaracije in prvi podstarosta Sokolske Zveze v stari Jugoslaviji. Dejstvo je tudi, da se je Aleksander počutil na Bledu kot doma. Dr. Ratko Olip, rojen Blejčan, "ne še tako star," mi piše dobesedno: "Na Tvoje pismo Ti odgovarjam, da je bil kralj Aleksander zelo priljubljen na Bledu. Adjutant kraljice Marije polkovnik Branko Pogačnik iz Podnarta mi je večkrat omenil, da so se kralj Aleksander in njegova družina počutili na Bledu kot doma." In še več. Dejstvo je, da tudi priprosti ljudje na Bledu tako govorijo in oblasti doma se radi tega prav nič ne razburjajo, ker kar je bilo, je bilo, se ne povrne več, a del zgodovine pa je. Uradni naslov, ki ga je nosila naša "Alma Mater," univerza v Ljubljani, več kot 20 let, je tudi del zgodovine in pravilno povdaria Dr. Olip v pismu, da zgodovinskih dejstev ne moremo zanikati in tudi ne smemo ignorirati.
3. "Nostalgija." Na to odgovarjam: starejši ljudji znajo biti realisti in to še veliko bolj kot "mlajši." Jaz sem vedno skušal realistično gledati na politični razvoj. Toda povedati, ugotavljati in priznavati zgodovinska dejstva pa ni niti "nostalgija" in niti "opravičevanje razmer v stari Jugoslaviji." Četudi sem nasprotnik centralizma, nisem tako zasplojen,

da bi trdil, da je bilo v stari Jugoslaviji vse slabo. In priznati je treba, da vodilne osebnosti v današnji Jugoslaviji ne gredo tako daleč. Evo zgovernih dokazov: Josip Vidmar je že leta 1946 izjavil, da je stara Jugoslavija le dala nacionalno zaščito Slovencem. (70.000 primorskih rojakov je v njej našlo zatočišče pred fašističnim režimom). Dalje: Leta 1961 v Ameriki objavljeni vsebinsko bogati in odlično napisani memoarji Meštroviča so bili leta 1969 objavljeni tudi v Jugoslaviji, četudi je ta svetovno znani umetnik v svoji knjigi zelo ugodno ocenil značaj kralja Aleksandra, ki ni bil tako "vsemogočen" kot se to običajno govorji. Pri tem povdarnjam, da se v predgovoru v omenjeni knjigi priznava, da je imel Meštrovič zelo dober dar opazovanja. In dalje: Leta 1963 v Argentini objavljena knjiga bivšega predsednika kraljevske vlade Dr. Milana Stojadinovića "Ni Rat ni Pakt", je bila leta 1970 ponatisnjena v današnji Jugoslaviji, četudi ni v njej niti govor, da je bilo vse slabo v "Karadjordjevičevi Jugoslaviji." Pred nekaj leti je bila doma ponatisnjena tudi knjiga polk. Vladimira Vauhnika "Nevidna Fronta" in takrat je bilo javno povdaren, da so minuli časi, ko se je govorilo samo slabo o stari Jugoslaviji. In noben od vodilnih osebnosti današnje Jugoslavije ni šel tako daleč, da bi rekel: "Ironija je udarila Karadjordjeviča s turškim priimkom kaj slabega pomena" in siguren sem, da tako zgodovinsko neutemeljene "Kodričeve originalnosti" ne odobravajo.

4. "Vem. Za vladavine Karadjordjevičev ste se osebno imel dobro. Banketi, sprejem pri Kralju...." Ta trditve Kodriča je dejansko najbolj ponujača obtožba mene kot bivšega javnega delavca. Z ozirom na to sem prisiljen dati točen obračun (bilans) mojega delovanja kot narodni poslanec ali, kakor se po angleško reče: "to put my record straight."
5. Ir. končno! Niti z eno samo besedo se ni Kodrič dotaknil mojih izvajanj glede Majniške deklaracije. In osebno sem mišljena, da je ironija, da on svetuje, da moramo Slovenci ljubosumno čuvati naše maloštevilne svetinje, in to on, ki je meni v obraz rekel: "Svetli Misli, pa jaz ne brem". Izvedeni, med njimi tudi avstralski, priznavajo, da smo Slovenci lahko ponosni na naš časopis "Misli". In prav nič ne škoduje njih ugledu, če poleg drugega gradiva najdemo v njih tudi nekaj gradiva glede naše največje narodne svetinje, ki sta nam jo prinesla slovenska apostola Ciril in Metod. Njima dvema in njunim naslednikom slovenskim duhovnikom se imamo predvsem zahvaliti, da smo se Slovenci kot narod obdržali ob boju dveh velikih nardodov.

BILANCA MOJEGA JAVNEGA DELA

1. Železnica Črnomelj — Vrbovsko. Na strani 52 v knjigi "Bela Krajina joka," II. Zvezek, izdajatelj Franc Izanec, je napisano: "Bela Krajina, pomaknjena na obronke Panonske kotline, pokrita s pusto, težko kraško plastjo, je dajala bore malo.

Zato so iskali ljudje zaslужek izven domovine in je bilo prav v tem predelu največ izseljencev....Ob gradnji železnice Črnomelj Vrbovsko v letu 1939 se je gmotno stanje po prizadevanju doktorja Koceta močno dvignilo"....(Povdarjam: citirano dobesedno).

2. Gradnja vodovoda za celo Poljansko Dolino z rezervarem pri Sv. Antonu, 170 metrov visoko nad Kolpo. Ta vodovod oskrbuje z vodo 6 vasi: Kovača Vas, Deskovo Vas, Predgrad, Jelenjo Vas, Močile in Stari trg.

3. Gradnja vodovoda na "Sinjem Vrhu" je ravno tako kot vodovod z Poljansko dolino rezultat izključno mojega dela. Povdarjam, da so vsa dela, tudi kopanje jarkov, bila plačana iz državnega proračuna, nikdo ni delal zastonj.

4. Gradnja srednjega sektorja ceste Stari trg - Črnomelj in letu 1937 in 1938 in to najhujšega predela izpod "Vrh Gore" proti "Tanči Gori," ki je zahteval 10 do 15 metrov visoko zdane škarpe.

5. Podpiranje zadržnišča v splošnem. Konkretno izposoval podporo 100.000 dinarjev "Vinarski Zadružni Metliki" za nabavo najmoderneje stiskalnice in velikih sodov (to je dog in železja, a sode so sestavili v kleti). Kaj je pomenilo takrat 100.000 dinarjev, se lahko sklepa iz tega, da si za 35.000 dinarjev kupil lepo enostavovanjsko hišo.

6. Kot član finančnega odbora sem bistveno pripomogel, da je finančni minister Letica odobril vsoto 2 milijona dinarjev za gradnjo novega poslopja "Strojnega Oddelka" Tehnične Fakultete v Ljubljani in za nabavo strojev. Načelnik Strojnega Oddelka vseučilščni profesor inž. Lobe, se je ob otvoritvi poslopja v prvi vrsti zahvalil meni. To je bilo objavljeno v časopisu "Slovenec."

7. Dosegel najprej enakopravnost gostilničarskega stanu v davčnih odborih in potem tudi, da je bila točilna taksa za mala gostilničarska podjetja odpravljena zateno zavzemljena, po kategorijah, zmanjšana. Zato sem dvakrat prejel javno zahvalo Zveze Gostilničarskih Združenj Slovenije, ki je v svojem glasilu objavila tudi mojo sliko ("Gostilničarski Vestnik," Ljubljana 20.9.1935 in isti Vestnik z dne 23.3.1936, v katerem je med drugim napisano dobesedno sledenje: G. poslanec, Vaš govor v finančnem odboru, kjer ste se zavzemali prvenstveno za malega človeka... Vam je odprl srca obrtnika, gostilničarja in malega trgovca.") V zvezi s tem omenjam, da sem se v načelnih proračunskih razpravah v daljšem govoru izrečeno zavzel za zaščito malega človeka (Stenografske Beleške Narodne Skupščine leta 1935, stran 144 do vključno stran 149).

8. Odprava prometnega davka za avtobuse in druge prevozne podjetnike. V zahvalo sem bil imenovan za častnega člena Združenja Prevoznikov v Lubljani.

9. Uspešno sem v finančnem odboru vodil borbo, da je vlada potegnila nazaj "amandma" (amendment), da naj bi bila v davčnih odborih dva zastopnika davčne uprave in samo eden član kot zastopnik davkoplačevalcev. Tako je bila rešena tako imenovana "avtonomija davčnih odborov," v katerih sta bila dva zastopnika davkoplačevalcev in en zastopnik davčne uprave. Predaleč bi vodilo tukaj razpravljanje o tem, kako važna stvar je to bila zlasti za določitev višine davka pri manjših podjetjih, obrtnikih. Iz pravkar povedanega pa tudi sledi, da poslanci niso bili samo lutke (puppets ali "rubberstamps").

10. Manjših stvari bi lahko več naveadel. Naj tukaj omenim samo to, da sem izposoval denarne podpore za Planinsko Društvo Mirna Gora in za Planinsko Društvo Višnja Gora in sem zato bil imenovan od obes za častnega člana.

K vsemu gori navedenemu pripominjam: Bil sem poslanec od maja meseca leta 1935 do koncem meseca avgusta leta 1939, torej komaj dobra 4 leta in 4 mesece. Mislim, da je že zgori navedenega razvidno, da je moje delo dovolj dokumentirano, a vključno v povrh tega prevzemam za točnost odgovornost in jamstvo. Če pa kdovisi v točnosti moje "balance", se lahko sam o tem prepriča, če se potruditi, prebrati časopise iz tedanje dobe, ki jih lahko dobri na vpogled v državnih knjižnicah (bibliotekah); poleg tega se dobijo odnosno nahajajo podatki v Narodni skupščini in v arhivi Ministrstva Financ v Beogradu. Seveda bi to vzelce precej časa todačovek, ki ima le malo čuta do objektivnosti, si bo, ne glede na zgubo časa in na strošek vzel časa in truda predno bo kateremu koli javnemu delavcu vrgel v obraz očitek, da "se je imel osebno dobro na "banketh in sprejemih pri Kralju." Kodričeva dolžnost je bila da svoje pausalne trditve podkrepni s konkretnimi dokazi, kako sem se jaz "osebno" dobro imel. Dejstvo je, da tudi moji politični nasprotniki v Beli Krajini in tudi v ostali Sloveniji objektivno priznavajo moje delo. Jaz sem užival v delu, a ne živel udobno v brezdelju. Kot poslanec sem imel (kot imajo to poslanci po vsem svetu) tako imenovani "golden pass," to je vozno kartico prvega razreda za vse železnicne Jugoslavije. A poznal sem samo pot iz Ljubljane v Beograd in nazaj, tako da me je sram priznati, da nisem nikdar videl niti Splita niti Dubrovnika (čeravno so me lastniki hotelov v obeh mestih vabilo, da bom njihov gost, ker so mi bili hvaležni radi mojega dela; vidi točko 7.) In last but not least: Jaz nimam nostalgi po starih časih in je tudi ne potrebujem, kajti jaz se sedaj imam "osebno" dobro. (Vidi citat v prvi gori navedeni točki). V Ameriki in Kanadi je po številu najmanj toliko Belokranjcev, kolikor jih je doma v Beli Krajini. Tekom zadnjih treh let sem bil vsako leto v Ameriki in Kanadi, kjer nisem zase potrošil niti enega centa. Povsed široni Amerike in Kanade sem bil gost Belokranjcev "vined, dined and feted." Naj navedem samo en tipičen primer: Matija Šneeler v Clevelandu, zve da sem pri rojaku Jožetu Fugini, rodnom iz Starega trga, in mu reče: Čujem, da je Dr. Koce pri Tebi, reci mu, da ga hočem voziti z mojim avtom po celi državi Ohio in da bo moj gost. To hočem napraviti njemu v zahvalo, ker je v moji rojstni vasi napravil vodovod. Tako, jaz sedaj "starejši" človek, žanjem sadove svojega javnega dela in mi ni treba imeti nikake "nostalgi",

Dr. Jure Koce

Luče ob Savinji, letos skupaj z Zrečami pod Pohorjem, najlepši kraj v Sloveniji.

Slovenian Association Melbourne,
P.O. Box 185
Eltham, Vic., 3095

Datum:

Priloženo pošiljam ček — poštno nakaznico za \$6.00, kot naročnino za "VESTNIK" za leto 1981. Prosim, da mi ga pošljate na sledeči naslov:

IME IN PRIIMEK:

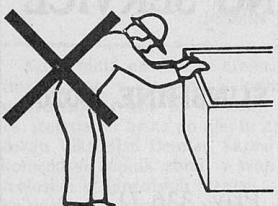
CESTA:

MESTO: POSTCODE:

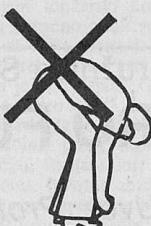
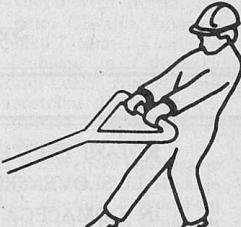
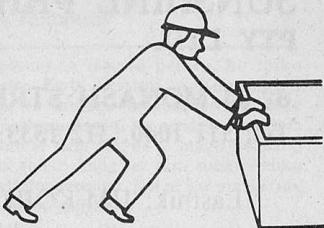
Podpis:

VARUJTE SE PRI DELU

Nepravilno

Pravilno

SPOMINKI

na otvoritev Slovenskega kulturnega in razvedrilnega središča v Elthamu so še vedno na razpolago pri Slovenskemu društvu Melbourne:

MAJOLKA IN VRČEK	\$ 10.00
iz žgane gline z vloškom Slovenskega doma v Elthamu ter datumom otvoritve, temno ali svetlo rujave barve	
MAJOLKA, iste oblike, posamezna	\$ 8.00
VRČEK, iste oblike, posamenzen	\$ 3.00
LESENI KROŽNIK	\$ 12.00
ročno delo z vžganimi slovenskimi ornamenti 24cm v premeru	
"WOMAN'S GLORY"	\$ 10.00
Knjiga slovenskih kuhinjskih receptov pisana v angleščini, izdana v USA, z ilustracijami.	
AVBE	\$ 70.00
pokrivala pri ženski narodni noši, bogato vezene, ročno delo članic SDM.	

Vsi gornji spominki so bili izdelani v omejenem številu in ne bodo nikoli več ponovljeni. Že to jih daje posebno vrednost kot izredno vredno darilo.

Nabavite jih lahko osebno ali pa jih naročite po pošti na naslov Slovenskega društva Melbourne.

Jetset Tours

TRAVEL CENTRE

Prvenstvena Avstralska Potovalna Agencija

PRVENSTVENA — ker ima največje število potnikov

PRVENSTVENA — ker ima najbolj usposobljeno osoblje

PRVENSTVENA — zato ker vam nudi najnižje možne cene

OBRNITE SE NA
G. KOSTO
PAVLOVIČA ZA VSE
VAŠE POTOVALNE
POTREBE

303 COLLINS STREET MELBOURNE

MLC BUILDING, 19. NADSTROPJE
(na oglu Collins in Elizabeth Streets)

TELEFON: 62-0041

Po uradnih urah g. Pavlovič 26 5689

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRĀNSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi booste v domačem jeziku

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056
Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:

od pondeljka do petka 9 am.—8 pm.
v soboto 9 am.—1 pm.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

KNJIGE NA PRODAJ PRI S.D.M.

Slovenska kuharica	\$10.00
Kaj mora žena vedeti o sebi	\$9.00
Naredi sama	\$10.00
Narava ima vselej prav	\$8.00
Imel sem ljubi dve	\$8.00
Vse o cvetju	\$15.00
Ljubimec lady Chatterley	\$9.00

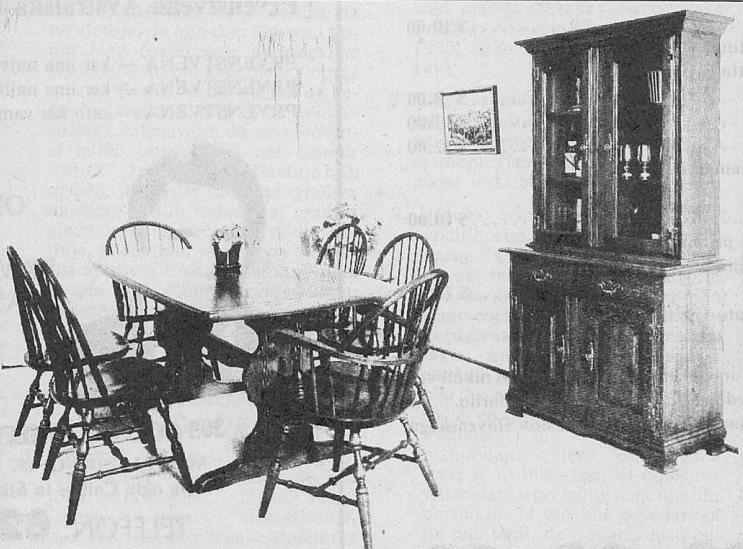
Knjižnica je odprta vsako prvo nedeljo v mesecu popoldan.

Podružnica Slovenijalesa iz Ljubljane EURO FURNITURE Pty. Ltd.

Uvoz, Proizvodnja, Veleprodaja

Naše pohištvo iz masivne bukovine v kolonialnem in modernem
slogu je na prodaj v vseh znanih trgovinah s pohištvtom širom
Avstralije.

Nič ni lepšega od domačega bukovega gozda. Del te domačnosti
je prav gotovo v naših izdelkih. Oglejte si široko izbiro v naših
razstavih salonih v tovarnah v Melbournu in Sydneyu ali pa nam
pišite in poslali vam bomo brezplačni katalog.

SYDNEY

2A Bessemer Street,
BLACKTOWN,
N.S.W., 2148
Tel. (02) 621 8260

MELBOURNE

18—20 Glenvale Crescent,
MULGRAVE,
Vic. 3170
Tel. (02) 560 1000

Poglejmo v zrcalo -
malo za res,
malo za šalo
(Iz slovenskih publikacij)

(Iz slovenskih publikacij)

»Knjižni molj«

imed 2000 knjigami Glavarjeve knjižnice v Komendi je tudi pet debelih zvezkov rokopisov

Kdor nima posebnega zanimanja za pisano in tiskano besedo, bo težko zmogel pot v starodavno knjižnico Petra Pavla Glavarja v Komendi. S spoštovanjem, kot se spodboli, skribi za to knjižno dragocenost iz srede 18. stoletja ter brska po njej in njenih knjigah upokojeni komendski župnik in dekan Viktorijan Demšar. Skoraj neverjetno se nam zdi, da je mogel nekdaj komendski župnik zbrati v svoji knjižnici toliko knjig ter sam pisati veliko teoloških in filozofskeih razprav – in to z gojim peresom. Zdi se kar pravljično, ko pogledamo njegove rokopise, vezane v petih knjigah.

Dnevi tisk nas danes zasipava z najrazličnejšimi informacijami. Kaj rado se zgodi, da nas sodobna sredstva družbenega obveščanja s svojimi senzacijami potegnjejo v vrtinec dogodkov, v katerem več nismo sposobni odkrivati bistvene stvari. „Civilizacije pred nami so dajale velik poudarek koreninam. Naše stoletje je prvo, ki so mu novice lari (hišna svetinja),“ je zapisal francoski romanopisec André Malraux. Temelje naši kulturi, ali korenine, so poganjala prejšnja stoletja. Tudi Glavarjeva knjižnica potruje to dejstvo.

250-letnico Glavarjevega rojstva. Na njej piše: „Petru Glavarju, komendskemu župniku, članu Kmetijske družbe v Ljubljani in Čebelarske družbe v Gornji Lužici, znamenitemu čebelarju, začetniku slovenskega čebelarskega slovstva, zagovorniku in dobrotniku preprostega ljudstva...“

Hiša, kjer je Glavarjeva knjižnica, je bila postavljena v letu 1752. Glavar je vodil poseben dnevnik o vsakršnem delu, pa tudi o tem. Resda se naš čas ponaša s prenekaterimi „čudesi“ znanosti in tehnike, pa tudi v Glavarjevi času ni bilo več kartalo. Ko bi se

Med knjigami Glavarjeva knjižnice je Biblija (inkunabula) iz leta 1481. Največ knjig je iz 18. stoletja (1297) in iz 17. stoletja (220). Večina teh knjig je vezana v dragoceno usnje. Po vsebinì so iz različnih področij teologije in drugih ved (zgodovine, filozofije, prava, ekonomije, matematike, medicine, jezikoslovja, geografije, glasbe, zemljepisa, športa). Knjižnica hrani tudi zemljvide, ki izvirajo iz zadnjih treh stoletij, izredno lepo ročno delo je znamenita skrinjica relikvij. Pred knjižnico je prostorna Glavarjeva delovna soba, kjer so razstavljeni lončarski komendski izdelki in baročno pohištvo; na stenah te sobe so štirje portreti. Med njimi je tudi portret Petra Pavla Glavarja, o katerem je sam dejal: „Grdo gledam, imam pa dobro srce.“

Venčni casu in bilo vse kar-tako. Ko bi se takrat pojavili vsi tisti gradbeni velikani, pripomočki, kot jih imamo dandanes, bi se jim verjetno zdelo, da so same peklenkske sile priše nad Komendo. Toda, kdo neki bi danes zmogel tisto, česar so bili zmožni takrat? Ko so postavljali hišo za beneficijo, je 618 odraslih faranov kopalo, delalo, razstreljevalo; pripeljali so 3500 voz gradbenega materiala. Glavar je prečunal, da bo 14 zidarjev v pičilih 40 dneh postavilo zgradbo. Tako se je tudi zgodilo, ne pa tako kot dandanašnji. Račune je vodil sam, zapisoval delovne ure. Ni bilo tiste v „kafkowskem“ smislu zamotane administracije, ki požre več denarja, kot stane stavba.

Ko bi se utegnili vselej orientirati po koordinatah časa, iz katerega

Večina knjig je pisana v latinščini in nemščini, poleg tega pa tudi v slovenščini, italijansčini, španščini in francoščini. Prvotna zbirka knjig po Glavarjevem zapisku je bila ocenjena na 2000 forintov, danes so te knjige neprecenljive vrednosti.

Bencin, bencin,
trinajst in pol din!
Kam to pelje,
kam to gre?
Odgovor pa le eden je:
vse manj pelje,
vse bolj — gre...

Priporočam se Slovencem vzhodnega dela velikega Melbourna za vsakovrstna avtokleparska dela, avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice

VRATA IZ PUŠKINIH CEVI

Blizu Tolmina je velika grobnica avstrijskih vojakov, ki so izgubili življenje na soški fronti, med prvo svetovno vojno. Med mrtvimi je tudi veliko naših ljudi, ki so služili avstrijskemu cesarju. Vrata, ki vodijo do grobnice, so izdelana iz puškinih cevi, ki so jih nekdaj nosili avstrijski vojaki. V dolini Soče človek vsepoposod naleti na sledove prve svetovne vojne. Videti je še bunkerje, žične zapreke, rove, vojaške poti v strmih skalnah bregeh. Pred leti so v Soči našli velik top, v mnogih hišah pa uporabljajo topovske glave kot vase za rože.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757

ali pa doma — 232.4314

Rojak VOJKO VOUK

Pišejo nam...

Dear Editor,

I would much appreciate your publishing the following article in the upcoming edition of VESTNIK. (Indeed, I would much prefer this to be called a heart-felt plea).

Reading A. Markic's letter in Vestnik (Jan/Feb), I was prompted to write the following heart-felt plea, although I had intended to do so much earlier.

A. Markic makes in her letter, the common mistake of not directly stressing the importance of preserving our Slovene language. I agree with the author of the letter that being aware of our old customs, etc.. is beneficial. However, what importance does such knowledge have when the tongue is lost or forgotten. It has NONE. Our customs, old dress, festivals, etc.. are valueless as barometers of Sloveneness, when Italian, Croatian, Austrian and Hungarian are basically the same, as are our respective customs, lifestyle, and experiences. What marks the Slovenes from the people around them is the language, and nothing more.

Being a Slovene requires immediately the need to speak Slovene. The Welsh say: "Heb iaith, heb galon" i.e. "Without a language, without a heart", affirming the fact that if the people of Slovenia (or any other respective nationality) did not speak Slovene, there would be no Slovene nation (or people or race or...consciousness). We would just be Croats, Italians, Austrians, or even Hungarians living in an area that might not even be known any more by the name "Slovenia".

But of all things, one thing is sure. In the present state of affairs, Slovene in Australia is a dying language. And we are not doing too much about it. If and when it dies, what will we become? Will we be Slovenes? NO! How can we be Slovenes when we have to discover our past through the medium of English. There is no point in looking through English eyes to see a Slovene past. Will we be Australians? Certainly not! How can we feel for and understand the Australian past when we came only after WW2, when we are not in any way English, and when Anglo-Saxon Australians, themselves have no real heritage, and what they have, they can barely understand.

Should Slovene be allowed to die an ugly death? No! It is as essential to my, and our heritage as water is to life. We, Slovenes in Australia, are trapped between two cultures, Australian, and Slovene. By losing "naš materinski jezik", we gain nothing from the Australian culture, and lose totally the last vestiges of our Sloveness. We become empty Australians.

Why and how is Slovene dying in Australia? Most simply, it is dying because we are lazy. Mixed marriages certainly take their toll, particularly amongst the young (yet they do not have to. My father is Croat, and my mother Slovene, and both Croat and Slovene do well in our house between my respective parents and myself.) Adults are perhaps the most guilty. They are losing the drive in ensuring their children learn Slovene, and even in speaking it to them. This is adequately illustrated in my experience last year when during kitchen duty at the Slovenski Dom last year, our Slovenes spoke English to me, although I spoke

Slovene the whole day, and insisted in speaking Slovene to these empty Australians. I also noted the fact that the adults there generally spoke English to the other youth there, and these young people spoke English back. Amongst themselves, most children of Slovene origin speak English to each other (unfortunately, this is true in my own family. My 11y.o. sister can only understand "Yugoslav". It is odd for me to speak either Croat or Slovene to my sister or any of my cousins.).

Of course, the teaching of Slovene through the Saturday School of Modern Languages is an encouraging step. However, I do not think it is a particularly successful step. As a 15 and 16 y.o., I attended 2 years of Slovene classes at Maribyrnong. I towered above the students in so-called linguistic prowess and topped the class in both years. Yet to be totally honest, the only things I learnt to any degree was the formation of the nominative (imenovalec), and the accusative (tožilnik) in all three numbers. I can assure all readers that most other students learnt far less. Why? Well, our teachers were not trained for this kind of job, no matter how sincere they were. The requirement of a diploma in education does not help. Our Slovenian teachers cannot explain the complexities of Slovene grammar to grammatically simple "Australians".

Funnily enough, although we are not speaking Slovene amongst youth and even across generations, there is an awful assumption that we all, somehow know how to speak Slovene. Be warned! The Slovene language is in dire straits and needs help immediately.

What can be done? Firstly, we must abandon that certain complacency, and formulate a radical programme, as set out below.

- 1) Skupnost za Slovenski Jezik should be formed immediately to oversee developments. This body or committee should be headed by representatives of adults, youths, teachers, etc...

- 2) Knowledge or learning of Slovene should be prerequisites for membership in Slovene cultural associations. If not, what point then in calling them Slovene associations.

- 3) A reformulation of the teaching of Slovene at schools is essential.

- 4) Playgroups for small children through the medium of Slovene should be organized for weekends.

- 5) Activities through the medium of Slovene specifically for our youth must be organized.

- 6) Simple Slovene in VESTNIK is essential. I doubt there is anyone born here of Slovene origin who can read anything bar the English articles without difficulty. I certainly find it very difficult. And bilingualism abolished or absolutely minimal.

- 7) Most essentially, we require a change in attitude. We should at all times strive to speak Slovene. Should a fellow Slovene (I use this term loosely) speak English to you, speak Slovene back. Do not be ashamed, and never look back.

J.T. HAJEK
2 Cannes Ave.
Avondale Heights, 3034

"Predragi,

Pošiljam vam naročnino za "Vestnik" za leto 1982.

Dodajam pa še košček iz pisma, ki mi ga je psala prijateljica Berta Vremec in katere se gotovo spominjate ko nas je obiskala marca meseca.

Pozdrave

Marija Kumar"

"Spoštovni!

Naznamim Vam, da nisem prejela zadnjega "Vestnika". Mogoče ga je po pomoti vrgel pismono na napako stran.

Slučajno sem bila na Elthamu in tam videla "Vestnik". G. Prosenak mi je dovolil, da sem ga vložil domov. Navadno vse prečitam. Od začetka do konca.

Cestitam k napredku in z veseljem prilagam \$50 za pisalni stroj. Želim mnogo uspeha v bodoče vsem, kateri radi piše. Vse rada čitam.

Hvala za trud in delo, posebna hvala uredniku, ki posnema Prešerna, kateri je rekel učenju: "Ti piši, mi bomo napake popravili." Priznam, da ni lahko taje delo popravljati.

Oprostite, da vam pišem in včasih pošljem kakšno pesmico. To je moje veselje.

Prav prisrečen pozdrav vsem in lepa hvala.
Marcela Bole."

(O obisku gdje Berte Vremec, sodelavk slovenske radio postaje v Trstu, smo pisali v prejšnji številki "Vestnika", izrezek iz njenega pisma pa dodajamo v naslednjem. Pismo je bilo odsposljeno na 20.aprila in opisuje dogodek v Trstu. Op.Ur.)

"Spoštovani!

Priložen je prispevek. Seveda je mali, par ven dar.

Zelo rada prečitam lepe vrstice našega slovenskega Vestnika. Cestitam in vam želim obilo šreče še v bodoče.

Prilagam \$20.00
S spoštovanjem

Anica Kuri"

SENT JANŽEVO

Josip Murn

Na nebu zvezde se prižigajo,
kresnice iz lesov se dvigajo
v poletno noč.

Studenti tiko se pregibljejo,
kot v sanjah praproti se zibljejo
v poletno noč.

Cvetov zdaj čas in čudnih je semen,
vse polno gleda vejic iz koč,
obstal tam sveti Janez je, gredoč
v poletno noč.

Vse polno gleda vejic mi iz koč,
obstal tam sveti Janez je, gredoč
v poletno noč.

Obstal tam sveti Janez je gredoč
do rane zore še kresnikajoč...
in vso to noč.

ZAHVALA

Vsem, ki so se nas spomnili v naši žalosti ob priliki smrti našega očeta, tasta in starega očeta.

GVIDA FLORENINIJA

in vsem, ki so prisostvovali pogrebnim obredom se iskreno in od srca zahvaljujemo.
PETER, DOROTHY in OSKAR FLORENINI.

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarško opremo kopalnic, umivalnikov itd. —

vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas!

If you are building or renovating call on us with confidence!

3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

Kaj, kje, kdo?

V soboto 30.maja je eden zelo znanih mladincev S.D.M. praznoval svoj 21.rojstni dan. Johnija Zemljč poznamo, kot sina enega zelo požrtvovnih članov S.D.M. in pa kot fanta, ki s svojo glasbo zabava slovensko skupnost v Melbournu že precej časa.

Starši in prijatelji so Johniju pripravili zares lep rojstni dan,

katerega je praznoval doma v družbi kakih 80 mladincov. Hrane in pižače je bilo na pretek, kakor tudi vesele družbe.

Johny, ne glede kakšno pot si izbral v bodoče, naj ti bo sreča naklonjena vseposod, ne pozabi pa svojih strašev in prijateljev, ki te imajo radi.

“Neprostovoljne počitnice” v bolnišnici si je privoščil pred tedni letosnjki vodja delovnega odseka S.D.M. g. Andrew Fistrič. No sedaj je že spet na nogah ter delaven in zgovoren kot je bil pred “počitnicami”.

Delovni ljudje se po večini res odpočijejo le takrat kadar se morajo. Tako si je tudi ga Danica Kozole morala poiskati počitka, pa seveda tudi zdravljenje v bolnišnici in je sedaj že na poti okrevanja.

OB ZAKLJUČKU LISTA

G. Slavko Blatnik, vnet pripadnik Lovske družine S.D.M. je bil nedavno v Alfred Hospitalu operiran na srcu. To resno operacijo je srečno prostal in ga bo po vsej verjetnosti opet kmalu možno videti na našem hribu.

— □ —

V nedeljo 28. junija se je v dvorani S.D.M. vršilo tekmovanje v biljardu med slovenskimi društvami Melbourn. Prvo mesto je zasedlo S.D.M. z 93 točkami, drugo "Planica" s 66 točkami in tretje "Jadran" s 63 točkami.

— □ —

Tiskarski škrat je v prejšnji številki "Vestnika" napravil precej napak. Med drugim je spačil imena kandidatik za naslov Lepotice Slovenske skupnosti. Tako bi moralno pisati Anne Prosenak namesto Ane Prosenjak in Arlette van Cuylenburg namesto Arlette van Cuylenbras. Prav tako je dal naslov Miss Charity gdč. Marti Pirnat namesto gdč. Ingrid Roeder. Vsen se iskreno oproščamo.

"CHANGE'S" a part of the new

CHAMPION HOTEL

Top Lounge open:

Mon-Sat:

Lunch 12 Noon - 3.30 p.m.

Dinner 6 p.m. - 9 p.m.

Sunday:

Lunch 12 Noon - 3.00 p.m.

Dinner 6 p.m. - 10 p.m.

p.m. Entertainment, Live bands, Entertainment, Live bands, Disco: Thur-Sun.

Airconditioned & Full Late licence Functions catered for -

Phone your host LOU on 419 5733

"CHANGE'S" the new

CHAMPION
50 Brunswick Street, Fitzroy.

Predviden spored zabav in prireditev Slovenskega društva Melbourne v letu 1981

8. avgust:

Večer domačih kolin

5. september:

Večer naših očetov (Samo za člane S.D.M.)

12. september:

Lovski ples

10. oktober:

Večer na vasi

14. november:

"Vestnikov" večer

6. december:

Miklavž za otroke in upokojenska božičnica

12. december:

Miklavževanje

26. december:

Štefanovanje — piknik

31. december:

Silvestrovanje

VSTOPNICE navadno lahko rezervirate pri sledečih:

Maks Hartman
Andrew Fistrič
Stanko Penca
Janez Zemljč
Anica Markič

850 4090
434 3195
233 5670
306 9503
870 9527

Gornji program se lahko po potrebah društva spremeni, zato opozarjam, da pažljivo prečitate vabila, ki vam jih S.D.M. pošilja. V slučaju, da vabil ne sprejemate nam prosimo javite. Sporočite nam tudi naslove onih ki vabila ne sprejemajo, pa bi jih radi dobivali.

Brez truda ni nič na svetu.

SIMONIDES

Življenje je sovraščvo, večen boj.

D. KETTE

Ljudje se ubijajo iz strahu, iz strahu pa tudi ostajajo živi.

F. M. DOSTOJEVSKI

SAMORASTNIKI

NEIZPOLJENA ŽELJA

Enkrat v življenju le se nas dotakne ljubezni prave sladki čar! Kot, da iz raja si prišla mi v dar In to še predno smrti se življenje umakne.

Še enkrat sreča zastor se razmakne, Enkrat še radosti pogrne se oltar, Mrzlotu zime spet ogreva žar; Nebeška vila mi solze oplakne.

O, da jesen bila bi ta brez kraja. Glasove tvoje, da bi vedno pil; Oči lepoti tvoja vedno naj naslaja.

Ljubezen tvojo bom do konca užil. Enako, kakor meni, zdaj naj sreča raja Ti mnogo let še Bog bi podaril.

Don

PIJANEC

Pijanec v krčmi sedi, zapravi denar in pamet zgubi. Kadar se kregajo po nosu jo dobi, domov se pelje—karambol naredi.

Včasih je srečen, da kazni zbeži; smrdljiv se uleže in strašno smrči. Vso posteljo pomaže. To alkohol naredi. Pijanec se spremeni, kadar v grobu leži.

M. Bole.

Restavracijski prostori na prvem nadstropju:

Ponedeljek-sobota:

kosilo od 12h do 3.30 h
večerja od 6h do 9h

Nedelja: kosilo od 12h do 3h
večerja od 6h do 10h

Od četrtega do nedelje tudi:
Zabavni program, Plesni orkestri,

Disco.

Točenje alkoholnih pijač dovoljeno
do pozne ure - Vsi prostori so
airconditioned.

Na razpolago tudi za privatne
funkcije.

Vprašajte za Lojza po telefonu na
419 5733

"CHANGE'S" Novi

Slovenia with a friend.

Get together with a friend and really save on Slovenia wines. It pays to buy by the crate, carton or pallet. Get a few more friends together and have a party. Choose from a range of fine red, white or sparkling wines. Or try them all. Throw your own wine tasting at home with our special selection of two dozen wines.

Varieties include Cvcek, with its typical rose colour or our special vintage Cabernet Sauvignon, a superior quality dry red wine produced from a blend of 85% Cabernet Sauvignon and 15% Shiraz Grapes. We also introduce Altar wine, a limited release riesling made from pure fermented grape juice and free from adulterations. Slovenia has the wine for every occasion.

If you buy by the pallet now, we offer free delivery to your club, shop or home.

For orders phone (08) 295 1184, or Sydney distributor (02) 59 4911.

**Free
Delivery
on every pallet
bought.**

Slovenia Special Binnings

WHITE WINES PRICE PER DOZ*

Moselle	\$17.00
Chenin Blanc	\$22.00
Rhine Riesling	\$23.00
Spatlese Rhine Riesling	\$23.00
Riesling	\$21.00
White Frontignan	\$22.00
Altar Wine	\$22.00

RED WINES

Rose	\$17.50
Lambrusco	\$14.00
Cvcek	\$14.00
Claret	\$16.00

Shiraz	\$15.00
Hermitage	\$15.00
Cabernet Sauvignon	\$25.00

SPARKLING WINES

Haloski Biser (Pearl of Haloze)	\$14.40
Zagorski Biser (Pearl of Zagorje)	\$14.40
Biser of Istra (Pearl of Istra)	\$14.40
Rosse Spumante	\$14.40
Rosso Spumante	\$14.40
Slovenia Champagne	\$24.00

FLAGONS

Rose	\$1.80 each
------	----------------

*Recommended selling price

Slovenia, the wine to drink with friends

The sign of
good service.

JETSPRESS

A unit of
Mayne Nickless.

FLIGHT INTERNATIONAL PTY. LTD. (S.A.)
107 South Tce., Adelaide, S.A. 5000 Tel: (08) 212 2630